

የጉምሩክ ዕቃ አወጋገድ መመሪያ ቁጥር

167/2012

ገቢዎች ሚኒስቴር

የካቲት 2012

የጉምሩክ ዕቃ አወጋገድ መመሪያ ቁጥር 167/2012

ኮሚሽኑ የተተወ ወይም በጊዜ ገደቡ ከጊዜያዊ ዕቃ መከማቻ ያልወጣ ወይም የተወረሰ ዕቃ ማስወገድ እንደሚችል በጉምሩክ አዋጅ ቁጥር 859/2006 የተደነገገ በመሆኑ፤

በጉምሩክ ቁጥጥር ሥር ያሉ ዕቃዎች የሚወገዱበትን ሁኔታ መወሰን እና ወጥ የሆነ የዕቃ አወጋገድ ሥርዓት መዘርጋት በማስፈለጉ፤

የገቢዎች ሚኒስቴር በጉምሩክ አዋጅ ቁጥር 859/2006 አንቀጽ 61፣ 62 እና 180 (2) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “የጉምሩክ ዕቃ አወጋገድ መመሪያ ቁጥር 167/2012” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

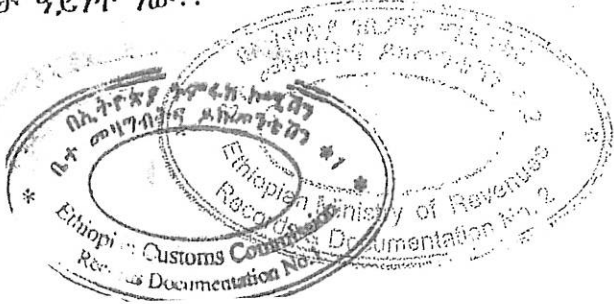
2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ የተለየ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር ለዚህ መመሪያ አፈጻጸም፡-

- 1/ “የተተወ ዕቃ” ማለት አስመጪው የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት ፈጽሞ እንደማይረከበው የጽሑፍ ማረጋገጫ የሰጠበት ወይም የመጋዘን የቆይታ ጊዜ ገደብ ያለፈበት ዕቃ ነው፡፡
- 2/ “የተወረሰ ዕቃ” ማለት የጉምሩክ ህግ በመተላለፍ ጥፋት የተፈጸመበትና በጉምሩክ የተወረሰ ዕቃ ማለት ነው፡፡
- 3/ “አደገኛ ዕቃ” ማለት በሰው ወይም እንስሳት ሕይወት ላይ እንዲሁም በእዕዋት ላይ አደጋ የሚያስከትል መሆኑ ማረጋገጫ የቀረበበት ዕቃ ነው፡፡

- 4/ “የሚበላሽ ዕቃ” ማለት ዕቃው ከመለቀቁ ወይም ከመወገዱ በፊት በቀላሉ ሊበላሽ ወይም ከጥቅም ውጪ ሊሆን ይችላል ተብሎ በኮሚሽኑ የታመነበት ዕቃ ነው።
- 5/ “የቁም እንስሳት” ማለት በሀገራዊ መንገድ ሲንቀሳቀሱ የተያዙና በህይወት ያሉ የቤትም ሆነ የዱር እንስሳት ናቸው።
- 6/ “የክበረ ማዕድን” ማለት በማዕድን አዋጅ በተሰጠ ትርጉም የሚሸፈን ዕቃ ማለት ሲሆን የማዕድን፣ የነዳጅና የተፈጥሮ ጋዝ ሚኒስቴር በመመሪያ የክበረ ማዕድን ብሎ የሚሰይመውን ማንኛውንም ማዕድን ይጨምራል።
- 7/ “ገንዘብ” ማለት በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ተቀባይነት ያለው በአገር ውስጥ ወይም በዓለም አቀፍ ገበያ ላይ ዕቃ ወይም አገልግሎት ለመግዛት የሚያገለግል የገንዘብ ናት ሲሆን ላምጪው ክፍያ የሚፈጸምባቸው የንግድ የክፍያ ሰነዶችን /Commercial Instruments/ ይጨምራል።
- 8/ “ዕቃ ማስተላለፍ” ማለት ለመንግሥት መሥሪያ ቤቶች እና የልማት ድርጅቶች ወይም ለበጎ አድራጎት ድርጅቶች እንዲተላለፉ ውሳኔ የተሰጠባቸውን ዕቃዎች ለነዚህ አካላት እንደሁኔታው በክፍያ ወይም ያለክፍያ ማስረከብ ነው።
- 9/ “ዕቃ ማውደም” ማለት ጥቅም ላይ የማይውል ወይም ለገበያ የማይቀርብ ዕቃን በማቃጠል፣ በመቅበር፣ በማፍሰስ፣ በመሰባበር ወይም በሌላ ማናቸውም ሁኔታ ሙሉ በሙሉ ጥቅም ላይ እንዳይውል ማድረግ ነው።
- 10/ “የመንግሥት የገምጋሜ መጋዘን” ማለት የህግ መተላለፍ የተፈጸመበት ወይም የተወረሰ ወይም የተተወ ዕቃ እስከሚወገድ ድረስ ተከማችቶ የሚቆይበት ቦታ ነው።
- 11/ “ጨረታ” ማለት ኮሚሽኑ በሽያጭ የሚያስወግደውን ዕቃ ለመግዛት ተጫራቾች በግልጽ ወይም በሃራጅ ሽያጭ ሥርዓት የመወዳደሪያ ዋጋ የሚያቀርቡበት ነው።
- 12/ “የግልጽ ጨረታ” ማለት ማንኛውም ተጫራች ለሽያጭ የቀረበን ዕቃ ለመግዛት ከመነሻ ዋጋ በመነሳት በራሱ አነሳሽነት በታሸገ እንጤሎፕ ወይም ፖስታ ተወዳዳሪ ዋጋ የሚያቀርቡበት የጨረታ ዓይነት ነው።

13/ "የሃራጅ ጨረታ" ማለት አንዱ ተጫራች ሌላው ያቀረበውን የመጫረቻ ዋጋ መነሻ አድርጎ የራሱን ዋጋ የሚያቀርብበት የጨረታ ዓይነት ነው።

14/ "ልዩ ጨረታ" ከዕቃው ባህሪ አኳያ በመደበኛው የጨረታ ሥርዓት ቶሎ ሊወገድ እንደማይችል ሲገመት ያለ ቅድመ-ሀኔታ ለሽያጭ የሚቀርብበት አሰራር ነው።

15/ "የሲ.አይ.ኤ.ፍ ዋጋ (CIF)" ማለት የዕቃው የመሸጫ ዋጋ እና ከላኪ ሀገር እስከ መጨረሻ ወደብ ለዕቃው የተከፈለ ወይም የሚከፈል ወጪ እና ዕቃውን እስከ ኢትዮጵያ የመጀመሪያ መግቢያ በር ለማድረስ የወጣ የኢንሹራንስ፣ የማንጓጓዣ፣ የማስጫኛና የማውረጃ እንዲሁም የመንከባከቢያ ወጪ ድምር ነው።

16/ "የኤ.ፍ.አ.ቢ ዋጋ (FOB)" ማለት የዕቃው የመሸጫ ዋጋ እና ከላኪ ሀገር እስከ መጨረሻ ወደብ ድረስ ለዕቃው የተከፈለ ወይም የሚከፈል ወጪ ድምር ነው።

17/ "ኮሚሽን" ማለት የጉምሩክ ኮሚሽን ሲሆን ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶችንም ይጨምራል።

18/ "የመንግሥት የልማት ድርጅት" ማለት በሙሉ ወይም በከፊል በመንግሥት ባለቤትነት ሥር የሚገኝ በአዋጅ የተቋቋመ የልማት ድርጅት ነው።

19/ "አዋጅ" ማለት የጉምሩክ አዋጅ ቁጥር 859/2006 (እንደተሻሻለ) ነው።

20/ ሌሎች ትርጉም ያልተሰጣቸው ቃላት በአዋጁ የተሰጣቸውን ትርጉም ይይዛሉ።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ ጉምሩክ በሚያስወግደው ማንኛውም ዕቃ ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት
የዕቃ አወጋገድ

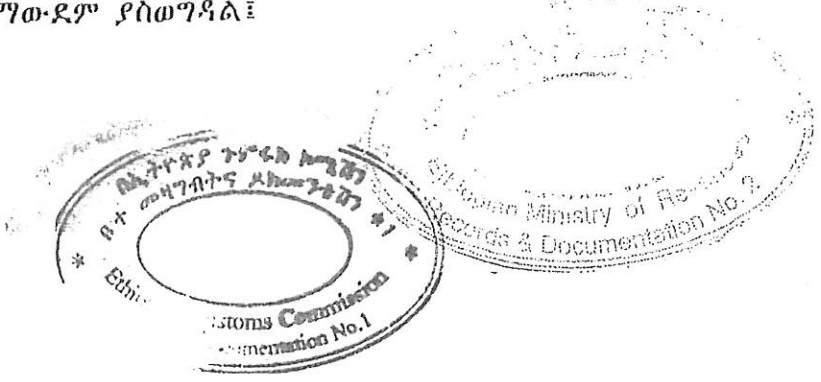
4. ዕቃ ስለማስወገድ

ኮሚሽኑ ፡-

1/ የተተወ ወይም የመጋዘን የቆይታ ጊዜ ያለፈበትን ወይም የተወረሰን ዕቃ በግልጽ ወይም በሃራጅ ወይም በልዩ ጨረታ ሊያስወገድ ይችላል።

- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተመለከተው ቢኖርም የገበያ ዋጋ ያላቸውን ዕቃዎች ከኮሚሽኑ ጋር ውል በተፈራረሙ የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የዕቃው የጨረታ መነሻ ዋጋ ክፍያ ተፈጽሞ ያስተላልፋል፤
- 3/ ለመንግሥት መሥሪያ ቤት አገልግሎት እንዲውል በገንዘብ ሚኒስቴር ውሳኔ የተሰጠበትን ዕቃ ለሚመለከተው መሥሪያ ቤት ያለ ክፍያ ያስተላልፋል፤
- 4/ የውጪ አገራት ገንዘብ ኖቶች በዕለቱ የምንዛሪ ተመን ለኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ወይም ለኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ያስተላልፋል፤ የምንዛሪ ተመን ያልወጣለት ወይም ሊመነዘር የማይችል ወይም ሀሰተኛ የገንዘብ ኖት ለብሔራዊ ባንክ ያለክፍያ ያስተላልፋል፤
- 5/ ወርቅ እና ሌሎች የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የሚቀበላቸውን የከበሩ ማዕድናት በዕለቱ ዋጋ ለባንኩ ይተላልፋል፤
- 6/ ለሰብዓዊ ዕርዳታ የሚውሉ ዕቃዎችን አግባብነት ላላቸው የበጎ አድራጎት ድርጅቶች ሊያስተላለፍ ያስተላልፋል፤
- 7/ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ገንዘብ ሚኒስቴርን በማስፈቀድ ለተለያዩ ችግር የተጋለጡ የህብረተሰብ ክፍሎችን ለመታደግ ለሰብዓዊ ዕርዳታ የሚውሉ ዕቃዎች ያለክፍያ እንዲሰጣቸው ሲጠይቁ ለነዚህ መሥሪያ ቤቶች ማስተላለፍ ይችላል፤
- 9/ ከሚመለከተው አካል አገልግሎት ላይ እንዲውል ፈቃድ ያላገኘ በማውደም መወገድ የማይችል ዕቃ ወይም የተከለከለ ዕቃ ወይም በሽያጭ ሊወገድ የማይችል የከበረ ማዕድን ለሚመለከታቸው ተቆጣጣሪ የመንግሥት አካላት ያለክፍያ ያስተላልፋል፤
- 10/ በዚህ አንቀጽ የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ አግባብነት ባለው ህግ መሠረት ቅርስ ሊባል የሚችል ዕቃ ለሚመለከተው አካል ያስተላልፋል፤
- 11/ በዚህ አንቀጽ መሠረት በክፍያም ሆነ ያለክፍያ ለሌላ አካል ሊተላለፍ ወይም በገበያ ላይ ለውል የማይችል ዕቃ እንዲሁም ለጤና ጎጂ የሆነ ወይም ከደረጃ በታች የሆነ ዕቃ በማውደም ያስወግዳል፤

5. የጨረታ ማስታወቂያ

1/ ማንኛውም የጨረታ ማስታወቂያ የሚከተሉትን መያዝ ይኖርበታል፡፡

ሀ) የዕቃው መጠሪያ ስም፣ አይነት ወይም ሞዴል፣ ብዛት ወይም ክብደት ወይም መጠን፣ የምርት ዘመን፣ የሥሪት ሀገር፣ የኤሌክትሮኒክስ ሴሪያል ቁጥር እና ሌሎች አስፈላጊ መረጃዎች፤

ለ) ዕቃው ያለበት ሁኔታ (አዲስ / ያገለገለ / የተጎዳ ወይም ሌላ ሁኔታ) የሚገለጽ፤

ሐ) የዕቃው የጨረታ መነሻ ዋጋ፤

መ) ተጫራቾች በቅድሚያ የሚያስይዙት የሞስትና መጠን፤

ሠ) ዕቃው ወይም ናሙናው ለተጫራቾች እይታ የሚቀርብበት ቀን፣ ሰዓትና ቦታ፤

ረ) ተጫራቾች በጨረታው ለመሳተፍ ማሟላት ያለባቸው ግዴታ፤

ሰ) ዕቃዎቹን ለመሸጥ የተሻለ አማራጭ ወይም ዘዴ ከተገኘ መሥሪያ ቤቱ ጨረታውን መሰረዝ እንደሚችል የሚያመላክት መግለጫ፤

2/ ማንኛውም ጨረታ በአገሪቱ ውስጥ ሰፊ ስርዎት ባላቸው የህትመት እና/ወይም የኤሌክትሮኒክስ ሚዲያ ለህዝብ ይፋ መደረግ አለበት፤

3/ የጨረታው ማስታወቂያ ፡-

ሀ) ለመጀመሪያ ጊዜ የሚወጣ ከሆነ ከጨረታ መክፈቻ ቀን ሰዓት ቀን አስቀድሞ መውጣት አለበት፤

ለ) ለሁለተኛ ጊዜ የሚወጣ ከሆነ ከጨረታ መክፈቻ ቀን አምስት ቀን አስቀድሞ መውጣት አለበት፤

6. የጨረታ ሰነድ

ማንኛውም የጨረታ ሰነድ በጨረታ የሚሸጠውን ዕቃ የጨረታ መነሻ ዋጋ እና በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ (1) ከፊደል ተራ (ሀ) እስከ (ሰ) የተመለከተውን ዝርዝር መረጃ የያዘ መሆን ይኖርበታል፡፡

7. ተጫራቾች ማሟላት ያለባቸው ግዴታ

1/ ኮሚሽኑ በሚያወጣው የዕቃ ሽያጭ ጨረታ መወዳደር የሚፈልግ ማንኛውም ተጫራቾች :-

ሀ) በዘርፉ የፀና የንግድ ፈቃድ፣ የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር፣ የተጨማሪ እሴት ታክስ ምዝገባ ሰርተፍኬት እና የዘመኑን ግብር የክፈለ ለመሆኑ ከግብር ሰብሳቢ መሥሪያ ቤት የተሰጠ ማስረጃ ማቅረብ አለበት።

ለ) የዚህ አንቀጽ ፊደል ተራ (ሀ) ድንጋጌ ቢኖርም ግምታዊ ዋጋው ከብር 500 ሺህ በታች የሆነ ማንኛውም ዕቃ ለመግዛት የተጨማሪ እሴት ታክስ ምዝገባ ሰርተፍኬት ማቅረብ አያስፈልግም።

ሐ) በዚህ አንቀጽ ፊደል ተራ (ሀ) የተመለከተው ቅድመ-ሀኔታ ቢኖርም የሚሸጠው ዕቃ ተሽከርካሪ ሲሆን የተሽከርካሪው አስመጪ ወይም ባለቤትና ቤተሰብ ከሆነ ሰው በስተቀር ማንኛውም እድሜው ከ 18 አመት በላይ የሆነ ኢትዮጵያዊ ቅድመ-ሀኔታዎቹን ማሟላት ሳያስፈልገው በጨረታው ሊሳተፍ ይችላል።

2/ በግልጽ ጨረታ ለመሳተፍ ዕቃውን ለመግዛት የሚያቀርበውን የመጫረቻ ዋጋ አምስት በመቶ (5%) ለጨረታ ማስከበሪያ በባንክ በተረጋገጠ ቼክ ወይም (C.P.O) በቅድሚያ ማስያዝ ይኖርበታል፤

3/ በሃራጅ ጨረታ ለመሳተፍ የዕቃውን የጨረታ መነሻ ዋጋ አምስት በመቶ (5%) ለጨረታ ማስከበሪያ በባንክ በተረጋገጠ ቼክ ወይም (C.P.O) በቅድሚያ ማስያዝ ይኖርበታል፤

4/ በዚህ መመሪያ መሠረት በሚከናወን ማንኛውም የጨረታ ሽያጭ የዕቃው አስመጪ ወይም ባለቤትና ቤተሰብ የነበሩ ሰዎች በጨረታው መሳተፍ አይችሉም።

5/ ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም “የዕቃው ባለቤት እና ቤተሰብ” ማለት ዕቃውን በስሙ ወደ አገር ውስጥ ያስገባ ወይም በህገወጥ መንገድ ይዞ የተገኘ ወይም ባለቤት የነበረ ሰው እና የዚህ ሰው የትዳር ጓደኛ ወይም ልጆች ማለት ነው።

6/ በዚህ መመሪያ መሠረት የሚከናወን ጨረታ ያሸነፈ እንደሆነ ያሸነፈበትን የዕቃ ዋጋ በሙሉ ከፍሎ ዕቃውን በክፍል ሦስት በተገለጸው ጊዜ የመረከብ ግዴታ አለበት።

8. የጨረታ አፈጻጸም

- 1/ ማንኛውም የጨረታ ሰነድ በእያንዳንዱ ገጽ ላይ የኮሚሽኑ ማህተም ያረፈበት ሆኖ ለተጫራቾች በማይመለስ ብር 100 (አንድ መቶ) ይሸጣል፤
- 2/ በጨረታ የሚሸጠው ዕቃ ወይም የዕቃው ናሙና የጨረታው ማስታወቂያ በሚዲያ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ጨረታው በሚካሄድበት ቦታ ላይ ለተጫራቾች ዕይታ ግልጽ ሆኖ ይቀርባል፤
- 3/ ኮሚሽኑ በማስታወቂያው በተመለከተው ጊዜ ሰዓትና ቦታ ተጫራቾች ወይም ወኪሎቻቸው በተገኙበት የጨረታ ሳጥንና ቀጥሎም ተጫራቾች ዋጋ ያቀረቡባቸውን የጨረታ ሰነዶች ይከፍታል፤ የሃራጅ ጨረታ ሲሆን ሂደቱን ያስጀምራል፤
- 4/ ለግልጽ ጨረታው ዋጋ የቀረበባቸው ሰነዶች ከተከፈቱ በኋላ እያንዳንዱ ተጫራቻ ያቀረበውን የመጫረቻ ዋጋ ለተጫራቾች ይፋ ይደረጋል፤
- 5/ ማንኛውም በግልጽ ጨረታ የሚሳተፍ ተጫራቻ ጨረታው ከተከፈተ በኋላ ዋጋ መቀየር ወይም የሌላ ተጫራቻን ዋጋ ተንተርሶ ዋጋ አሻሽሎ ማቅረብ አይችልም፤
- 6/ ኮሚሽኑ ግልጽ ጨረታውን የሚያሰርዝ ምክንያት አለመኖሩን በማረጋገጥ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) መሠረት ይፋ ከተደረገ የመጫረቻ ዋጋዎች መካከል ከፍተኛውን ዋጋ በመውሰድ የጨረታ አሸናፊውን በማስታወቂያ ሰሌዳው ላይ በጽሑፍ ለይቶ በመለጠፍ ያሳውቃል፤
- 7/ ጨረታው የሃራጅ ጨረታ በሚሆንበት ጊዜ ኮሚሽኑ የተጫራቾችን ብዛትና የቀረበውን ከፍተኛ ዋጋ ከግምት ውስጥ በማስገባት ጨረታው የሚጠናቀቅበትን ጊዜና ዋጋ በአጫራቹ አማካኝነት ይወስናል፤
- 8/ የጨረታ ሽያጭ ሂደት በቃለ-ጉባዔ ተመዝግቦ መያዝ ይኖርበታል፡፡
- 9/ ኮሚሽኑ የተሻለ አማራጭ ካገኘ ጨረታውን በከፊልም ሆነ በሙሉ ሊሰርዝ ይችላል፤
- 12/ ኮሚሽኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (9) መሠረት ጨረታ መሰረዝ የሚችለው የጨረታው አሸናፊ በደብዳቤ ከመገለጹ በፊት መሆን ይርበታል፡፡

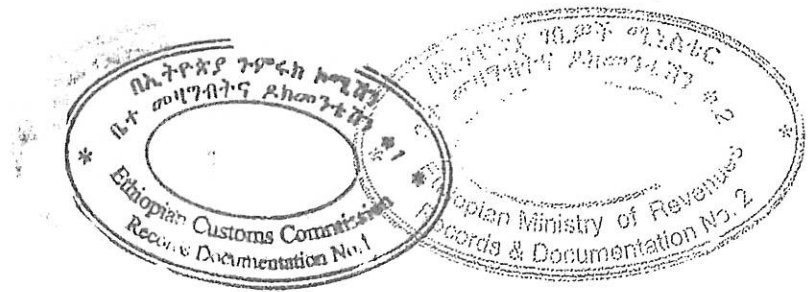
9. ግልጽ ጨረታ

- 1/ ማንኛውም ተጫራች የሚያቀርበውን የጨረታ ማስከበሪያ ዋጋ የገለጸበትን ወይም የሞላበትን የጨረታ ሰነድ፣ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 7 ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጹ ሰነዶች ኮፒ እና በንዑስ አንቀጽ (2) የተገለጹ የጨረታ ማስከበሪያ ቸክ ወይም (C.P.O) በእንጅሎፕ ወይም በፖስታ በማሸግ ለዚህ በተዘጋጀው የኮሚሽኑ ሳጥን ውስጥ ማስገባት አለበት፤
- 2/ የጨረታ ሳጥኑ ከታሸገ በኋላ የሚመጡ የመጫረቻ ሰነዶች ተቀባይነት አይኖራቸውም፤
- 3/ የጨረታ ሳጥኑ በጨረታ ማስታወቂያ ሰነድ ላይ በተጠቀሰው ቦታ ቀንና ሰዓት ተጫራቾች ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት ይከፈታል፤
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) የተመለከተው ቢኖርም ተጫራቾች ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በቦታው ባይገኙም የጨረታ ሰነዱ በታዛቢዎች ፊት ይከፈታል፤
- 5/ ጨረታውን ያላሸነፉ ተጫራቾች ያስያዙት የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና የጨረታው ውጤት ከተገለጸ በኋላ ባሉት ሶስት የሥራ ቀናት ውስጥ ይመለስላቸዋል፤
- 6/ የጨረታው አሸናፊ ለጨረታ ማስከበሪያ ያስያዘው ገንዘብ በዕቃው የሸያጭ ዋጋ ላይ ተደምሮ ይታሰብለታል፤

10. ሃራጅ ጨረታ

ኮሚሽኑ፡-

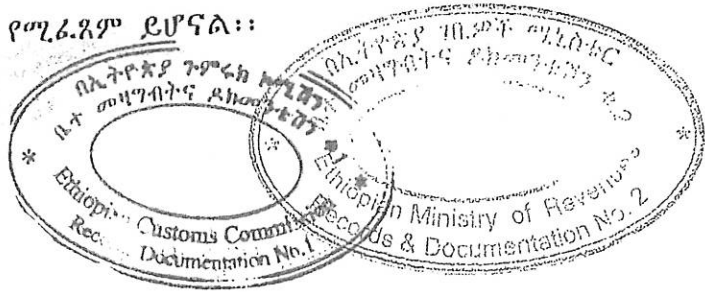
- 1/ ጨረታን ለማስጀመር ቢያንስ በጨረታው ላይ ሁለት እና ከዚያ በላይ ተጫራቾች ሊገኙ ይገባል፤
- 2/ ለጨረታ የቀረበው ዕቃ የመነሻ ዋጋ የተወሰነለት ከሆነ የተወሰነውን መነሻ ዋጋ ገልጾ፤ ዋጋ ያልተወሰነለት ከሆነ ያልተወሰነለት መሆኑን ገልጾ ጨረታውን ያስጀምራል፤

- 3/ በአጫራቹ አማካኝነት ተጫራቾች በጨረታው ሂደት የሚያቀርቡትን የዕቃ መግዣ ዋጋ ኅላ ባለ ድምፅ ወይም በድምፅ ማጉያ እያሰማ ጨረታውን ያሰኬዳል፤
- 4/ በአጫራቹ አማካኝነት መጨረሻ ላይ የቀረበውን ከፍተኛ ዋጋ ኅላ ባለ ድምፅ እየጠራ ሌላ ከፍ ያለ ዋጋ የሚያቀርብ መኖር አለመኖሩን ጠይቆ በማረጋገጥ ይሂንኑ ዋጋ ከአንድ እስከ ሶስት በመቁጠር አሸናፊውን ገልጾ ጨረታውን ይዘጋል፤
- 5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) የጨረታ ውጤት እንደተገለጸ ከአሸናፊው ጋር የሽያጭ ውል እንደተደረገ ይቆጠራል፡፡

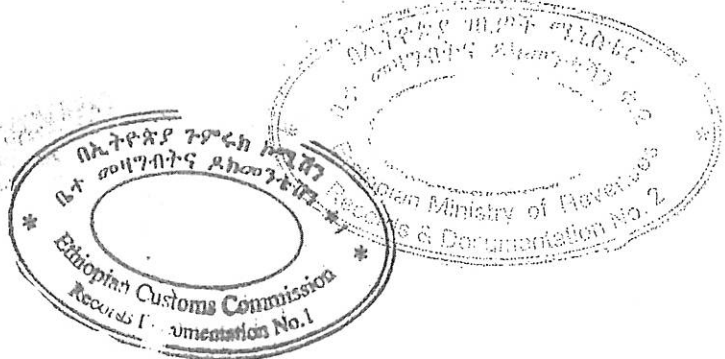
11. ልዩ ጨረታ

- 1/ ኮሚሽኑ በጨረታ ሥርዓት ቶሎ ሊወገዱ እንደማይችሉ ወይም ለመንግሥት የልማት ድርጅት በክፍያ ሊተላለፉ የማይችሉ ጠቅላላ ዋጋቸው ከብር 100 ሺህ የማይበልጡ ዕቃዎች ለመሸጥ :-
 - ሀ) በማንኛውም ዘርፍ የወጣ የንግድ ፈቃድ ብቻ በመጠየቅ ሊሸጥ ይችላል፤ ሆኖም የዕቃዎቹ ዋጋ ከብር 30 ሺህ የማይበልጥ ከሆነ የንግድ ፈቃድ ሳይጠይቅ ሊሸጥ ይችላል፤
 - ለ) የዕቃውን ዓይነት፣ ብዛትና ዋጋ የያዘ የዕቃ ሽያጭ ማስታወቂያ በመሥሪያ ቤቱ የማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ ብቻ በመለጠፍ ሊሆን ይችላል፤
 - ሐ) የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና አይጠይቅም፤
- 2/ በዚህ አንቀጽ መሠረት በልዩ ሁኔታ በጨረታ የሚሸጥ ዕቃ ተወዳዳሪ ተጫራች ባይኖርም ለቀረበው ብቸኛ ተጫራች ሊሸጥ ይችላል፤
- 3/ በዚህ አንቀጽ መሠረት በልዩ ሁኔታ በጨረታ ለሚሸጥ ዕቃ የጨረታ አሸናፊ ገንዘቡን ወዲያውኑ ከፍሎ ዕቃውን መረከብ ይኖርበታል፤
- 4/ በዚህ አንቀጽ መሠረት በልዩ ጨረታ የሚሸጡ ዕቃዎችን ዓይነት እና ዋጋ በተተው እና የተወረሱ ዕቃዎች አወጋገድ ሥራ ሂደት አቅራቢነት በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ሥራ አስኪያጅ እየተወሰነ የሚፈጸም ይሆናል፡፡

12. የጨረታ መነሻ ዋጋ አተማመን

- 1/ የዕቃዎች ጨረታ መነሻ ዋጋ በቀረጥና ታክስ ማስከፊያ ዋጋ አተማመን ሥርዓት በተለይም በሚዛናዊ ዋጋ አተማመን ዘዴ መሠረት ዕቃዎቹ ባለቤት ወቅታዊ ሁኔታ ተመሥርቶ የሚሠራ ይሆናል፤
- 2/ ለመጀመሪያ ጊዜ ለሚወጣ የዕቃ ሽያጭ የጨረታ መነሻ ዋጋ ተደርጎ የሚወሰደው ለባቢ ዕቃ የዕቃው የሲ.አይ.ኤፍ /CIF/ ዋጋ እና ቀረጥና ታክስ ከሁለቱ የሚበልጠው ይሆናል፤
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት ዕቃው በግልጽ ጨረታ ያልተሸጠ እንደሆነ ዕቃው ለሁለተኛ ጊዜ ለግልጽ ጨረታ ሲቀርብ የጨረታ የመነሻ ዋጋ ተደርጎ የሚወሰደው በመጀመሪያው ግልጽ ጨረታ የመነሻ ዋጋ ተደርጎ የተወሰደው የዕቃው የሲ.አይ.ኤፍ /CIF/ ዋጋ ከሆነ ከኤፍ.ኦ.ቢ /FOB/ ዋጋ እና ከቀረጥና ታክስ ከሁለቱ የሚበልጠው ሲሆን ተወስዶ የነበረው ቀረጥና ታክስ ከሆነ ደግሞ የሲ.አይ.ኤፍ /CIF/ ዋጋ ይሆናል፤
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት ዕቃው በሃራጅ ጨረታ ያልተሸጠ እንደሆነ ዕቃው ለሁለተኛ ጊዜ ለሃራጅ ጨረታ ሲቀርብ የጨረታ መነሻ ዋጋ ሳይወሰንለት በድጋሚ ለሃራጅ ጨረታ ይቀርባል፤
- 5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) እና (3) መነሻ ዋጋ መሠረት በግልጽ ጨረታ ሊሸጥ ያልቻለ ዕቃ የመነሻ ዋጋ ሳይወሰንለት ለሃራጅ ጨረታ ይቀርባል፤
- 6/ በህገወጥ መንገድ ከአገር ሊወጡ ሲሉ የተያዙና የተወረሱ ዕቃዎች የጨረታ መነሻ ዋጋ ተደርጎ የሚወሰደው የአገር ውስጥ ወይም የአካባቢው የወቅቱ አማካኝ የገበያ ዋጋ ይሆናል፡፡
- 7/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (6) መሠረት ተጠንቶ የሚቀርብ የአካባቢ የገበያ ዋጋ በሥራ ሂደት አስተባባሪ ወይም በሚመለከተው ዘርፍ ምክትል ሥራ አስኪያጅ መዕደቅ ይኖርበታል፡፡

ክፍል ሦስት

የዕቃዎች ርክክብና የሽያጭ ገንዘብ ገቢ አሰባሰብ

13. የሽያጭ ገቢ አሰባሰብና የዕቃ ርክክብ ጊዜ

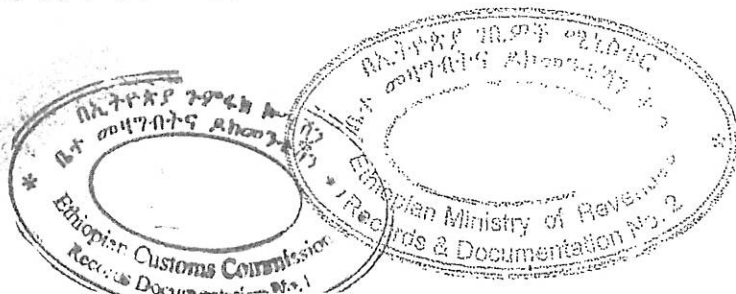
- 1/ የጨረታው አሸናፊ ጨረታውን ስለማሸነፉ ከተገለጸለት ጊዜ ጀምሮ በአምስት ቀናት ውስጥ ያሸነፈበትን ዕቃ ዋጋ ገቢ በማድረግ ዕቃውን መረከብ አለበት፤
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት ተፈጻሚ ካልተደረገ ለጨረታ ማስከበሪያ የተያዘው ገንዘብ ለመንግሥት ገቢ ሆኖ ዕቃው በድጋሚ ለሽያጭ ይቀርባል፤ ሆኖም ዕቃው ያልተነሳው በአሳማኝ ምክንያት ከሆነ የሥራ ሂደት አስተባባሪው ይህንኑ ከግምት በማስገባት ጊዜውን ለተጨማሪ ሶስት ቀናት ሊያራዘም ይችላል፤
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) የተገለጸው ቢኖርም አሸናፊው ያሸነፈበትን የዕቃ ዋጋ ገቢ አድርጎ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) እና (2) በተቀመጠው ጊዜ ውስጥ ዕቃውን ያላነሳ እንደሆነ ለሚቆይበት ተጨማሪ ጊዜ የመጋዘን ኪራይ ይከፍላል፡፡ ሆኖም ዕቃው በሁለት ወር ውስጥ ካልወጣ እንደተተወ ተቆጥሮ በሽያጭ ይወገዳል፡፡
- 4/ ዕቃው በክፍያ የተላለፈለት የመንግሥት የልማት ድርጅት ከሆነ የልማት ድርጅቱ ዕቃውን እንዲረከብ ማስታወቂያ በደረሰው በአሥር ቀናት ውስጥ ተገቢውን ክፍያ ፈጽሞ ዕቃውን ከመጋዘን ተረክቦ ማውጣት ይኖርበታል፡፡
- 5/ የልማት ድርጅቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (6) በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ ተገቢውን ክፍያ ፈጽሞ ዕቃውን ያላነሳ እንደሆነ የማስተላለፍ ሂደቱን ተቋርጦ ዕቃው በሌላ መንገድ ይወገዳል፡፡

ክፍል አራት

ተግባርና ኃላፊነት

14. የሥራ ሂደት ተግባርና ኃላፊነት

- 1/ የተወረሱ፣ የተተው እና በመጋዘን ቆይታ ጊዜ ገደብ የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት ፈጽመው ያልወጡ ዕቃዎችን መረጃ አደራጅቶ መያዝ እና ዕቃዎቹን የማስተዳደር፤

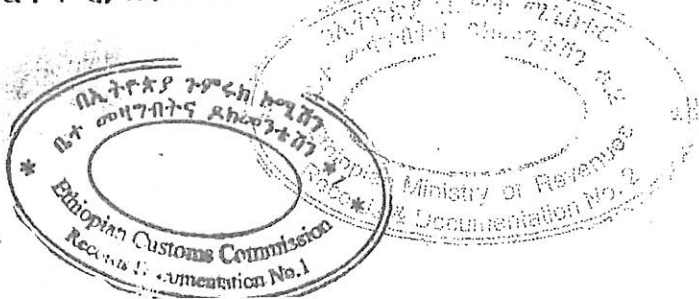

- 2/ ለሽያጭ የሚቀርቡ ዕቃዎች በመለየት ዋጋ የመተመን፤
- 3/ የጨረታ ሰነድ የማዘጋጀት፣ የማስታወቂያ የማሰነገር፣ ጨረታውን የማከናወን፣ የሽያጭ ገንዘብ ገቢ እንዲሆን የመከታተል እና ዕቃዎችን ለገዥዎች የማስረከብ፤
- 4/ በማውደም የሚወገዱት ዕቃዎችን የሚመለከታቸው የተቆጣጣሪ መሥሪያ ቤቶች ተወካዮች እና/ወይም የህግ አስከባሪ አካላት እንዲገኙ በማድረግ የማስወገድ፤
- 5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) መሠረት ዕቃ ለማስወገድ የሚያስፈልገው ወጪ እንደሁኔታው በዕቃው ባለቤት ወይም በኮሚሽኑ የሚሸፈን ይሆናል፡፡
- 6/ ለመንግሥት መሥሪያ ቤቶች አገልግሎት እና ለሰብዓዊ እርዳታ ሊውሉ የሚችሉ ዕቃዎችን መረጃ አደራጅቶ ለትራንዚት እና መጋዘን አስተዳደር ዳይሬክቶሬት የማቅረብ፤ ሲወሰንም ለሚመለከታቸው አካላት የማስተላለፍ፤
- 7/ ሌሎች በማስተላለፍ ሊወደዱ የሚገባቸውን ዕቃዎች ለሚመለከታቸው አካላት በሰነድ ርክክብ ፈጽሞ የማስተላለፍ፤
- 8/ እንደተሸከርካሪ ላለ የስሙንብረት ዝውውር ለሚፈልግ የተሸጠ ዕቃ የተሸጠበት ዋጋ ቀረጥና ታክስ እንደተከፈለ ተቆጥሮ ለገዥው ዜሮ ዲክላራሲዮን እንዲዘጋጅለት የማድረግ ኃላፊነት ይኖረዋል፡፡
- 9/ ለዚህ መመሪያ አፈጻጸም በሽያጭ ለሚወገዱ ዕቃዎች በእያንዳንዱ ጨረታ አራት የአስወጋጅ ኮሚቴ አባላት የሚኖሩት ሲሆን የተተው እና የተወረሱ ዕቃዎች አወጋገድ ሥራ ሂደት አስተባባሪ እና የዕቃ አስወጋጅ ቡድን አስተባባሪ እንደቅደም ተከተላቸው ሰብሳቢ እና ፀሐፊ ሲሆኑ የተቀሩት የዕቃ አስወጋጅ ቡድን ባልደረቦች ይሆናሉ፡፡

15. የዳይሬክቶሬቱ ተግባርና ኃላፊነት

የትራንዚት እና መጋዘን አስተዳደር ዳይሬክቶሬት :-

- 1/ ዕቃዎችን በተቀላጠፈ መንገድ ለማስወገድ የግዥና ሽያጭ ውል እና የመግባቢያ ስምምነት ለማድረግ የሚያስችል የውሳኔ ሃሳብ ለጉምሩክ ኢፕራሽን ዘርፍ ያቀርባል፤

2/ የዕቃ ሽያጭ ማስታወቂያ ውሎች ከህትመት እና ከኤሌክትሮኒክ ሚዲያዎች ጋር እንዲደረግ ይከታተላል፤

3/ ለመንግሥት መሥሪያ ቤቶች አገልግሎት እና ለሰብዓዊ እርዳታ ሊውሉ የሚችሉ ዕቃዎችን መረጃ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ጋር በማሰባሰብ አደራጅቶ ለበላይ አመራር ያቀርባል፤

16. የተሻረ መመሪያ

የተተው እና/ወይም የተወረሱ ዕቃዎች አወጋገድ መመሪያ ቁጥር 122/2009 በዚህ መመሪያ ተሽሯል፡፡

17. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

ይህ መመሪያ ተፈርሞ ከመውጣቱ በፊት በሂደት ላይ ያሉ ጉዳዮች በቀድሞ መመሪያ መሠረት ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡

18. መመሪያው ተፈጻሚ የሚሆንበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በገቢዎች ሚኒስቴር ሚኒስትር ተፈርሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

የካቲት ----- ቀን 2012 ዓ.ም፤ አዲስ አበባ

አዳነች አቤቤ

የገቢዎች ሚኒስቴር ሚኒስትር

